

dowym. Sam dwór pochodzi z 2. połowy XVIII w. Założony na rzucie prostokąta z obustronnym ryzalitem na osi, zwieńczonym trójkątnym naczółkiem. Jeszcze w latach 80. zachowane były płaskorzeźby zdobiące front i wnętrza dworu, pochodzące z XVIII i XIX w., tak jak płyty nagrobne przedstawicieli rodziny von Kobylński i von Tettau Kobylńskich, ale w większości zostały porozbijane i zniszczone.

Obecnie dwór jest tak przekształcony, że trudno zobaczyć w nim dawną świetność. Park został wycięty, cmentarz zniszczony, pozostały jedynie zabudowania podwórza gospodarczego o interesującej architekturze.

Dwór jest zamieszkiwany przez kilka rodzin.

WIELEWO WILLKAMM

pow. Kętrzyn, gm. Barciany, Kreis Gerdaunen, d. pow. Kętrzyn
– opis i ilustracje na s. 195–197

WIELKI DWÓR ANKERN

pow. Iława, gm. Zalewo, Kreis Mohrungen, d. pow. Morąg

Dawne założenie dworsko-parkowe z częścią gospodarczą usytuowane na skraju wsi położonej około 10 km na północ od Zalewa.

W końcu XIX i początkach XX w. majątek wraz z jednym folwarkiem pomocniczym obejmował ponad 600 ha ziemi i był własnością rodziny Bollmann. W latach 30. XX w. majątek uległ parcelacji.

Zachowały się jeszcze pozostałości założenia. Dwór z parkiem i resztki zabudowań gospodarczych. Park ze zróżnicowanym starodrzewem, stawem, o kompozycji krajobrazowej.

Blisko dworu zachował się również stary sad. Dwór pochodzi z 1. połowy XIX w. Założony na rzucie prostokąta, dwukondygnacyjny, przekryty dachem naczółkowym. Elewacje wzdłużne siedmioosiowe. Na osi elewacji frontowej ganek w formie wielobocznego ryzalitu, z tarasem, poprzedzony szerokimi schodami. Na osi elewacji ogrodowej dostawiona była duża, interesująca drewniana weranda, ażurowa, wsparta na kolumnach, które podtrzymywały drewniane belkowanie tarasu. Zachowała się oryginalna stolarka, w pomieszczeniach reprezentacyjnych dekoracje stiukowe sufitów. Po pozostałych fragmentach tynku widać, że dekoracja elewacji była klasycystyczna, tynki boniowane, elewacje oddzielone gzymsem kordonowym, okna obwiedzione opaskami.

Obecnie dwór jest własnością prywatną, rozpoczęto gruntowny remont, w planach rewitalizacja parku.

WIĘCKI WENZKEN

pow. Giżycko, gm. Budry, Kreis Angerburg, d. pow. Węgorzewo

Dawny pałac usytuowany na skraju wsi Więcki, położonej 8 km na północny wschód od Węgorzewa. Wieś założona w 1562 r., majątek ziemski powstał w 1616 r., z nadania księcia pruskiego Jana Zygmunta. W XIX w. aż do lat 30. XX w. majątek należał do rodziny Contag, z której wywodził się znany przywódca liberalistów niemieckich. Obszar własności ziemskiej wynosił około 500 ha, do majątku należał jeden folwark pomocniczy.

374 *Katalog* Wielewo

Elewacja ogrodowa, stan z roku 1998

Z dawnego założenia zachował się pałac i park o różnogatunkowym, starym drzewostanie.

Pałac wzniesiony został w 1. połowie XIX w. w stylu klasycystycznym. Budowla założona na planie wydłużonego prostokąta, dwukondygnacyjna. Część wschodnia budynku (od strony wjazdu), reprezentacyjna, z wyższym, obustronnym pseudoryzalitem zdobionym odcinkiem pseudoatyki w szczycie. Od strony dawnego podwórza na osi ryzalitu umurowany ganek, od strony parku i drogi duża weranda i boczny taras.

Na skraju części wschodniej mieścił się duży salon reprezentacyjny. Pałac przekryty dwuspadowymi prawie płaskimi dachami. Elewacje zdobione bogatym detalem klasycystycznym. Naroża budynku i pseudoryzalitu boniowane, okna w opaskach, nad dużymi oknami salonu reprezentacyjnego dodatkowe, półkoliste otwory okienne, pod oknami ozdobne płyciny. Od 1945 r. w pałacu mieści się szkoła podstawowa.

Widok od strony podwórza

WINDYKAJMY WINDKEIM

pow. i gm. Kętrzyn, Kreis Rastenburg, d. pow. Kętrzyn

Dawny, niewielki majątek ziemski położony 3 km na południe od Kętrzyna. Z typowego założenia między parkiem a podwórzem gospodarczym zachował się stary dwór, zabudowania podwórza i marne resztki drzewostanu parkowego. Majątek obejmował jedynie niewiele ponad 200 ha ziemi, w latach 20. XX w. do 1945 r. należał do Juliusa Kiskera.

Usytuowany na wzniesieniu dwór o barokowej bryle wzniesiony został w 1768 r. Założony na rzucie prostokąta, jednokondygnacyjny, z wysokim podpiwniczeniem, przekryty dachem mansardowym. Od strony podjazdu (dawnego podwórza), duży ganek z szerokimi schodami, przekryty daszkiem pulpitowym, wsparty na ozdobnych, drewnianych słupach. We wnętrzu był piec z kaflami zdobionymi herbowymi reliefami z około 1770 r. W salonie ogrodowym, w którym był narożny kominek, do 1945 r. eksponowana była galeria portretów rodzinnych. Obecnie własność prywatna.

WOJCIECHY GARTENPUNDEL

pow. Ostróda, gm. Miłakowo, Kreis Mohrungen, d. pow. Morąg

– opis i ilustracje na s. 92–93

Elewacja frontowa

Wojciechy *Katalog* 375